

Srtn. H e n y š František
Josefov, Stalinova 9.

Josefov, 8.7.1947.

da

Henryš front

Svaz národní revoluce
sdružení barigádníků
odbočka
"Bojovníci rozhlasu"

P r a h a XII.

Na Váš dopis ze dne 28.6.1947, cj.J.No.138/47 lituji, že nejsem v záznamu bojovníků o rozhlas ač jsem dostal potvrzení, že jsem se zúčastnil bojů o rozhlas. Toto potvrzení mě vystavil vlastnoručně sám p.mjr.Rakouš, ve svém soukromém bytě v době, kdy si upravoval nový byt, kde jsem též p.mjr. vyhledal, šel jsem s ním do jeho starého bytu kde mě potvrzení vystavil s datem 17.5.1945 pod čís.258.

Zaroven mě vytykal, proč jsem nežádal o potvrzení dříve a když jsem mu vysvětlil, že jsem ihned po bojích v Praze odjel s dělostřelectvem Alex /jehož velitelem byl nyníjší ~~riktař~~ pluk.Kavena/do pohraničí a neměl jsem příležitosti do Prahy jeti abych si potvrzení vyzádal, toto mě vystavil s poznámkou, že jsem si mohl o něj napsati, že mě zná.

Bojů jsem se zúčastnil dne 5.5.1945 odpoledne/kde jsem též zachycen na fotografii v době kdy auto vyrazí postranní vchod do rozhlasu v uniformě býv.vl.vojska/ asi do 22.00, kdy bez nábojů jsem odesel do Stefanikových kasaren a ze dne 6.na 7.5.1945 jsem byl velen jako zástupce velitele cety k obrane rozhlasu, kde jsem se hlásil asi kolem 4.hod.u skpt.Zaruby, který byl dne 8.5.1945 asi kolem 16.00 hod. těžce ranen v Balbinové ulici, kde jsem byl světkem s polečně s býv.des.vl.voj.Sebestou Boh.a svob.Kadrhou /neb podobného jména/ Janem jeho zranění.

Dale dne 8.5.1945 jsme společně se shora jmenovanými desát.a svob. zadrželi pancéřové auto s protiletadlovým dělem ráže 37 mm, ev.č.WL-428886, které jsem z rozkazu mjr.Rakouše předal ve Stefanikových kasárnách útočné vozbe, která se v uvedených kasárnách formovala. Zadrženi auta a jeho ev.č. jsem hlásil v kanceláři mjr.Rakouše v Balbinové ulici staršímu pánu, který byl tuším mjr.neb.pplk a jenž byl v civilu.

Mimo toho s polečně s p. mjr.Rakoušem jsem vykonal s polečně se 6 muži býv.vl.vojska prohlídku nyníjšího divadla 5.května, kde byl zajistěn a po prohlídce divadla propuštěn správce divadla/tušim, že se jmenoval Čermak/, kterého jsem po dobu prohlídky divadla z rozkazu p.mjr.Rakouše v místnosti u zadního vchodu do divadla hlídal. Při prohlídce okolních domu našel jsem v domě proti vchodu divadla 5.května mrtvolu muže, který neměl žádných osobních dokladů a nález jsem též hlásil p.mjr.Rakoušovi.

Mé stanoviště bylo i s mužtvem býv.vl.vojska v hostinci na rohu v Balbinové ulici asi proti obchodnímu domu Ogar. V tomto hostinci byla četa civilních bojovníků s velitelem nadporučíkem a jedním rotmistrem. Jelikož bylo málo místa v hostinci dala nám k dispozici svůj byt majitelka domu, kde jsme skutečně také jednu noc odpočívali. Tato paní se jistě na mě dobře pamatuje, jelikož při jedné návštěvě v obchodním domě Ogar sama se ke mě na ulici hlásila a mimo toho ještě s jednou paní při bombardování rozhlasu mě vytykala na ulici, kdy šla do krytu že pry při takové hrůze se ještě klidně svému smeji.

Jména svědků neznam resp. jsem je zapoměl proto píši tyto detaily a mohl bych jich napsati ještě více / na pr. zadrženi dvou maďarských vojínů kteří se skrývali u jisté paní, vyšetřování u jisteho inženýra, který byl obviněn, že svého syna učil strilet a že ma u sebe zbraně a že mluví špatnou

čestnou. Zjistil jsem že jest rodem Ukrajinec a zbraně neměl /
atd. atd.

Lifuji znovu, ač jsem se plně bojů v Praze zúčastnil, zvláště bojů u rozhlasu, kde jsem byl též lehce raněn a v domě čis. 13 ošetřen nejsem veden jako bojovník rozhlasu, ač když jsem se hlásil s četou u škpt. Zaruby museli jsme být jako bojovníci sepsáni a to několikrát poněvadž jsem musel hlásiti stavy pro odber stravy /salámu a vína/. Není to moji vinou že jako voják z povolání jsem uposlechl výzvy abych nastoupil službu u shora jmenovaného dělostřelectva, jelikož to byla moje povinnost, což sám p. mjr. Rakous uznal, když jsem mu tu věc hlásil při vystavování potvrzení slovy: Vy starí poctivci jste šli tam kam vás volala povinnost a nyní zůstáváte zpět, zatím co mnoho jich jest, kteří využívají nynější situace a hledí aby se dostali do předních míst. V tuto dobu kdy mě to říkal ještě jsem nevěřil že by tomu mohlo tak být, ale nyní jsem již o tom přesvědčen, že tomu tak jest jelikož znám několik případů, že byli zamítnuti tak, jako nyní já a máme dojem, že privilegie mají pouze lidé z Prahy, kteří se znají mají navzájem, kdežto my, kteří jsme z venkova a nikoho jsme v Praze neznali, ani samu Prahu, jsme odstředeni a hozeni na vedlejší kolej a o slávu se dělí ti kteří si ji třeba nejméně zaslouží. Již při vystavování potvrzení mě zarazilo že mám tak vysoké číslo 258 a ještě jsem udělal dotaz na p. mjr. slovy: "To nás bylo tolik?".

Jako svědka též mohu uvéstí paní Zdenu Hradilovou, choť majora která bydlí ve Stalinově třídě.

Z jiných svědků mohu uvéstí /ač nevím přesně jejich jména: adresy:

Byv. vojáci vl. voj.: rotný Klika, Pokorný, voj. Stadler, rt. Poledník, Kála, Havlík. Jeden z těchto padl na Masarykově nábřeží, kam bylo jedno družstvo posláno na pomoc. Který to byl již si přesně nepamatuji.

Prosím o laskavé sdělení zda toto mé hlášení stačí a nebo zda mám poslati opis potvrzení.

S veškerou úctou:

Známku na odpověď přikládám:

SVÁZ NÁRODNÍ REVOLUCE
SDRUŽENÍ BARIKÁDNIKŮ
12. odbočka
„BOJOVNÍCI ROZHLASU“
PRAHA XII, STALINOVA 12

*Najetati sa proste do tam to
poetna si riec miené p. do tam, Roy saay hojovel*

Vysvětlivky k jednotlivým odstavcům:

Předem upozorňuji, že Prahu neznám a tudíž nemohu přesně vyznačiti místo o kterém se ve vysvětlivce zmiňuji.

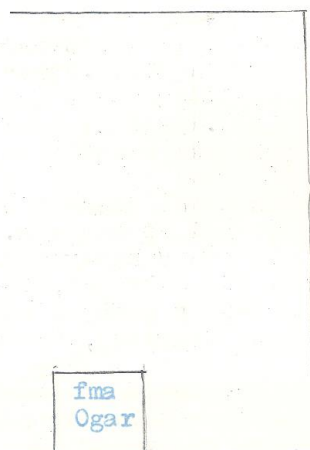
Ad 10/ 5.5.1945 ve 12.10 hod. započal boj před Stefanikovými kasárnami. /přesný čas si pamatuji, jelikož jsem právě vystupoval z elektriky a díval jsem se na vězni hodiny kasáren/.
Jelikož jsem byl beze zbraně a v kasárnách zbraní nebylo /jak známo bylo byv. vládní vojsko, u kterého jsem též sloužil již v roce 1944 odzbrojeno/vyzval jsem jednoho kamaráda, aby se mnou sehnal nějaké zbraně. Při přestrelce na ulici se mě jmenovaný ztratil a já sam jsem došel až na Jiráskův most, kde jsem potkal 4 koňské vojenské povozy, které vezly krmivo pro koně. S pomocí několika civilistů jsem tyto povozy zastavil a odzbrojil jsem německého obrgefreitra a gefreitra, kteří uvedené povozy doprovázeli. Kočové zbraní neměli.
Po odzbrojení jsem tyto poslal s doprovodem do Podolí, kde byl koňský materiál s poukazem, že to budou jednou naše koně. V té době jsem již zaslechl z místního rozhlasu volání rozhlasu o pomoc.
Po zařízení uvedené věci s povozy jsem se ihned vrátil do Stefanikovy kasáren s přesvědčením, že tam bude posláno vojsko na pomoc. Právě když jsem ~~vycházel~~ přicházel k bráně kasáren vyjíždělo auto z brány a můj dotaz kam jedou bylo mě řečeno že k rozhlasu. Vyskočil jsem v zadu na auto a tak dojel k rozhlasu, kde se jednotka rozptýlila. /asi 10 mužů/.
U rozhlasu jsem zůstal asi do 22.00 hod. kdy jsem neměl žádného náboje žádný jsem též nemohl sehnati a proto jsem se vrátil do kasáren.
6.5.1945 asi o 3.00 hod. byl ~~poplach~~ vyhlášen poplach v kasárnách. Ihned jsem zhaněl náboje do pistole, kterou jsem byl ozbrojen, ale v provisorním skladu zbraní našel jsem dvě nedodělané pušky z kterých jsem si zhotovil jednu, sehnal jsem si náboje do pušky, kterých v tu dobu bylo v kasárnách dostatek a zúčastnil jsem se obrany kasáren u Kinského zahrady. Později jsem šel do četnických kasáren kde mě čet. strážmistr Slaviček /tamější zbrojir/namontoval do pušky podavač nábojů. Po opravě pušky zúčastnil jsem se bojů u okruhu četnických kasáren a Kinského zahrady /petrinská strana/s polečné s četníky a strážníky, kteří v těchto místech bojovali. Jména uvedených bojovníků neznám. Asi kolem 23.00 hod. jsem se vrátil do kasáren k odpočinku, ale kolem 2.00 hod ranní jsem byl určen jako zástupce velitele čety a poslán asi s 20 muži k rozhlasu, za účelem jeho obrany. Velitelem čety byl praporek jehož jméno neznám. Tam jsem se hlásil u škpt. Záruby, který nám určil úkoly. Myslím že též odešlo, tyž den asi 10 mužů z čety kterou jsem přivedl k obraně Masarykovy nadraží. Pod velením škpt. Záruby jsme zůstali až do doby jeho těžkého zranění, ač ještě tyž den jsem dostal rozkaz od mjr. Rakouse k celkové prohlídce budovy rozhlasu. Dále jsem obržel rozkaz k prohlídce divadla 5. května, kde byl snami též mjr. Rakous.
Mimo kontroly osob, které procházeli ulici kolem rozhlasu, jsem prováděl prohlídky budov v přilehlých ulicích budovy rozhlasu a tak jsem zadržel v jednom dome 2 vojáky maďarské národnosti, které jsem z rozkazu mjr. Rakouse předal policii. Dne 8.5.1945 s polečné s des. Sebestou a svob. Kaderkou jsme zadrželi pancéřové auto s protiletadlovým dělem ráže 75 mm, ev. č. WL-428886, které chtěli po poruše motoru němci zapaliti, kdežto my jsme jim v tom se zbraní zabránili. Po opravě motoru odvezl jsem auto z rozkazu mjr. Rakouse do Stefanikových kasáren, kde jsem toto předal jistému poručíku, který sestavoval pancéřovou jednotku. Potvrzení o předání nemám, avšak předání byli přítomni des. Sebesta a svob. Kaderka.
Dne 10. neb. 11. 5. 1945 byli jsme asi kolem 12.30 hod. odvoláni do kasáren, kde se sestavovali roty k obsazení pohraničí.
Ja jsem se však na výzvu v rozhlase přihlásil k motorisovanému

V důsledku toho, že Prahu neznám, zakreslil jsem pláněk /bez měřítka/, kde bylo zadrženo pancéřové auto o němž se zmiňuji na první straně.

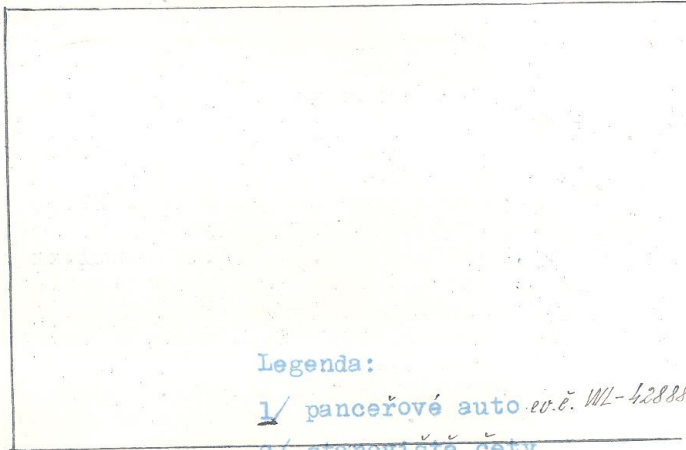
Směr k provis.nemoc., kde jsem byl 1
lékařem ošetřen /kavárna/.

Jméno ulice neznám

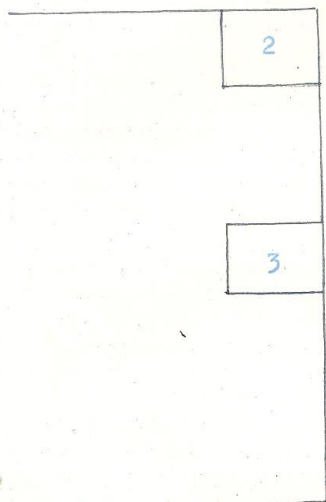
ulice

Legenda:

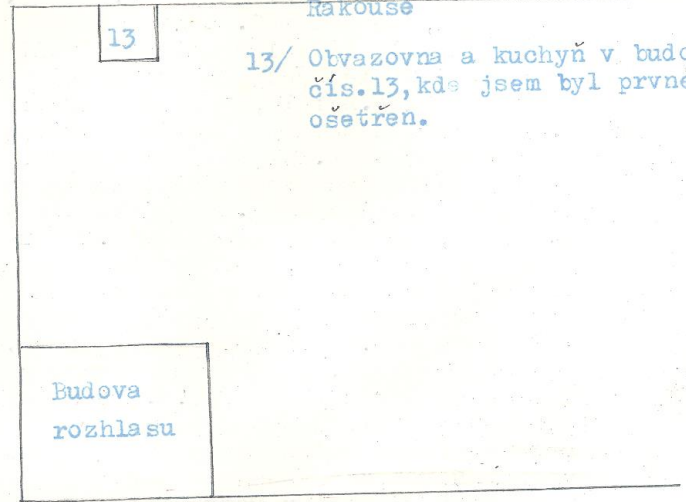
- 1/ pancéřové auto ev.č. WL-428886
- 2/ stanoviště čety
- 3/ Stanoviště velitelství mjr. Rakouše
- 13/ Otvazovna a kuchyň v budově čis.13, kde jsem byl první ošetřen.

Jméno ulice neznám

Bombardovací dílna

Balbinova

Budova rozhlasu

Stalinova třída

č. ev

č. pod

133

dělostřelectvu Alex, kterému velel pplk. Kavana Karel a s kterým jsem odjel do pohraničí asi v polovici května.

Ad 14/ Opis pochvalného uznání příkládám.

Ad 17/ Bydlel jsem v Josefově, Stalinova 9, ale jako voják jsem byl od polovice března přidělen k 1. prap. byv. vl. vojska a docházel jsem ambulantně k léčení na Bulovku.

Ad 24/ Po poranění šlachy se tato smršťuje a nemohu natáhnouti prst, který jest stále ohnut.

K ad 8 chci podotknouti:

Podle § 16 zákona ze dne 6.3.1946 c.72 Sb usnesla se přijímací komise pro důst. a rotm. z povol. u MNO navrhnout ministru národní obrany abych byl povolán do činné služby podle ustanovení § 13 cit. zákona s nemožností zastavati velitelské místo po dobu tří roku a s vyloučením doby započítatelné do zvýšení služného ve výměře 1. roku a to z důvodu, že jsem se nezúčastnil činné domácího odboje, ac jsem měl pry možnost. Moje účast v povstání jest mě uznána.

Avsak s hora uvedeny zákon i MNO buď nevedomé a nebo zúmyslné nevydalo smérnice co považuje za odbojovou činnost a tak se stalo, že gázisté, /hlavně vojenští velmi na tuto zapométlivost doplaci a uvedena komise ~~na~~ jest zaneprázdňena zbytečně podanými odvolanými na její rozhodnutí, kteří považovali poškození zajmu okupantů za svou vojenskou povinnost a samozřejmost nenapsali do dotazníku, který byl každým jednotlivcem podle rozkazu MNO předložen přijímací komisi toho mnoho, jen co považovali za úplně prokázané, ac jini kteří toho napsali na několik archů a popřípadě sobe navzajem potvrdili jsou za to odměňováni, kdežto ti první jsou jak finacne tak i morálně nejen oni ale i jejich rodiny poškozeny.

I já jsem mezi nimi ac jsem podal dne 20.11.1946 odvolání proti rozhodnutí a uvedl jsem teprve v tomto rozhodnutí moji činnost a tak za moji dlouholetou poctivou práci v čs. armádě jsem nyní po 29. letech nepřetrzité službě odměnen tím, že se nyní po tolikaleté vojenské službě stydim choditi v uniformě, na kterou jsem byl vždy a vsude hrdý a sice z toho důvodu že jsem nebyl povýsen, ac o mnoho let mladší kolegové povýšení byli a stačil jim třeba důvod, že byli v Itálii. Podle mého usudku ba i přesvědčení nemají ani tolik zasluh jako já. V té Itálii jsem byl již v roce 1918 a odtud jsem přišel jako zahraniční voják I. odboje a konal jsem službu na nejcitlivějším místě hranic republiky /Kraslice, Falknov, Karlovy Vary/ kde jsem byl též raněn, takže jsem již pro republiku raněn dvakrate.

V odvolání jsem žádal, nejsem-li schopen k povýšení ani k zvýšení služného o propuštění do výslužby, ale dodnes mě nebylo na to odpovězeno a já se cítím jako zločinec, jako klaborant, ac z těchto se má dnes mnoho daleko lepe, jak mnohy poctivy vlastenec.

Z toho důvodu prosím bratři, ne jenom v mém zájmu, ale v zájmu nás všech, bude-li možno něco podniknouti aby bylo podniknuto a to take vzájmú republiky ponevadz, kde nejsou lidé v tak citlivé složce jako jest armáda spokojeni, jest to nedostizitelna škoda pro stát a jeho ochranu.

Rozhodnutí přijímací komise připada, mě jako pausalni trest, ničím neodůvodnený, neboť jsme nebyli nikým vyslechnuti.

Prosím aby jste se přesvědčili u jiných tak poškozonych jako jsem já sam.

Georgy Graf